

SZÉKELY HÍRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szent-Miklós-utca 791. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

A ref. főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési penzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr.; helyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

A hirdetési díjak előre fizetendők.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Meghívás!

A maros-vásárhelyi jogász-egylet I-ső (anyagi magánjog) szakosztályának tagjai, folyó évi aug. hó 24-én délutáni 4 órakor a helyi kaszinó-egylet helyisége tanácskozási termében tartandó rendes szakülésre tisztelettel meghívotnak.

M.-Vásárhelyt, 1874. aug. 21-én.

Elekes Pál,
a szakosztály elnöke.

Kelemen István,
a szakosztály jegyzője.

M.-Vásárhely, 1874. aug. 21-én.

Állami háztartásunk fináncziális tekintetben igénybe veszi ugyan a legnagyobb takarékossgot — s ezen nézettől áthatva intézkedik a törvényhozó-testület és a miniszterium — mi nem is csoda, mert az aggodalom és rémület, mely az egyes honpolgárok keblére nehezkedék zilált pénzügyi viszonyaink közepette, általános és oly nagy mérvű, hogy a társadalmi téren háttérbe tolja még a társalgás egyszerű örömeit is, melyek a munka után üdítő balzsamként szoktak hatni a munkás kedélyére... igen! mert a társalgások közepette minden második, vagy harmadik kérdésül az merül fel: minő alapokon fogják megoldani honatyáink és a kormány az állami deficit kérdését? a hon polgárai képesek-e azt fedezni, vagy egyensúlyba hozni, ha több évek során keresztül is? s a haza függetlensége nem leendő a pénzerisis áldozata? s midőn a magasabb pénzügyi miveletek jövőleges kedvező eredménye ismeretlen a nép előtt, mely saját erejére támaszkodva a fennálló adó — jelesen az e körüli végrehajtási rendszer mellett az elemi csapások kíséretében nem tud reményt meríteni a nagyszerű kérdés szerencsés megoldásához; lehet-e bámulni, ha kételkedés, bizalmatlanság fészkel be magát kebelében egy boldogabb jövő iránt s munka-erejét zsibbadtság töri meg.

E jelenségben mégis mutatkozik az alkotmányos-élet azon kedvező eredménye, hogy a hon polgárai közvetlen érdekekkel viseltetnek a haza közsorsa, érdeke irányában, s annak boldogítását nem várják a véletlentől, vagy valamely abszolutisticus gyaurkodási rendszertől, hanem saját maguktól, vagy illetőleg magasabb közegeiktől, kiket annyi áldozattal megbíztak a közügyek vezetésére, kormányzására s a fölmerült országos calamitás gyökeres orvoslására.

Nincs pénz! hangzik mindenfelől; de van tér, a gazdaság, ipar és kereskedelem tere, melyek előfelételei lévén az anyagi jólét eszközésének, azok fejlesztendők, virágzásba hozandók, részint a munkára váró ezer meg ezer alkalmazása, részint pedig a munkakörében szakértőbb egyé-

nek kiképeztetése által, hogy a termelés és munka eredménye versenyezhesse a cultur-államok productumaival... és mindez pénzhányában mivel eszközölhető? halhatatlan gróf Széchenyi István előbb, utánna több államgazdászunk hangsúlyozta: hitel által, mely valamint egyesek, ugy a bankok heverő tőkepenzeit is kellő forgalomba hozván, ugyszólván pénz nélkül is felvirágozhatik az állam; banem a hitel megteremtése, az nagy kérdés: hic labor, hoc opus est.

A hitel megteremtésére főtényező a biztos és gyors igazságszolgáltatás — ezt is már sokan mondták el — de nem fölösleges az igazságot mindannyiszor erősen hangsúlyozni, valahányszor az alkalmazásban az előbb előadott irányt megközelítve nem látjuk.

Az állami takarékoság élvéről cikkem elején méltánylólag nyilatkoztam, de annak merev alkalmazása az igazságszolgáltatása terén aligha célhoz vezet? jelesen a hivatali személyzet csökkentése azon kir. törvényszékeknél, vagy járásbíróságoknál, hol a hátralékos ellátatlan ügyek halommal hevernek, igen károsan tűnik fel, s a publicum akaratlanul veti fel maga elé azon kérdést: ha eddig több személylyel se haladt az igazságszolgáltatás a közkívánat szerint, ezután mikép leendő ezen esethen tehát daczára a törvényhozás pressiójának a nagyon sovárgott közhitel előteremtésére vonatkozólag czélszerűen járna el az igazságügyi miniszterium, ha a személyzetet nem csökkentené ott, hol még ellátatlan hátralékos ügyek hevernek.

Cs. K.

A „Székely Hírlap“ szerkesztőjének.

A székely ügyhöz.

(Folytatás.)

Háromszéken, S.-Szentgyörgyön létező két elemi és négy középtanodai osztályból álló altanoda majdnem a bukás szélén áll — a népes Háromszéknek ez egyetlen nagyobb tanintézete. Iskolaháza megkezdett falai fölépíthetése végett, mult év április 28-án tartott közgyűlésből kiküldött tagjai által, a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz beadott és tett 24 ezer forint kölcsön kérese, a mint fennebb is jeleztetett, Künnle úr indítványára Háromszék képvisellete f. év május hó 27-kére egybehívott közgyűlésén elejtetett, megérdemli, hogy ezen eseménynyel, a mely egy négy esperesi egyházi kerületben, három püspöki felvigyázat alatt álló 62—65 ezer tiszta székely ev. ref. vallásu felekezetnek iskolai közügyét érdekli, a mely perse et pro se tekintet érdemel, foglalkozunk egy kevésse.

A s.-szentgyörgyi altanoda keletkezése a székely nép annalesoi egyik fényesebb lapját tárja fel előttünk és annak bizonyítékául szolgál, hogy Ati la hunjai ezen ősi maradványa nemcsak a harczok, hanem az értelmi előhaladás terén is érdemeket vívott ki magának.

Az önvédelmi harc megtizedelő lezajlása után visszatérvén tüzhelyéhez és ősi barázdái mellé, a tétlen elcsüggedésnek helyet nem adva, belátta az értelmi mi-

velődés fontosságát és azon elhagyottságot, mely Háromszéket e téren a volt katonai és trivialis iskolák megszüntetésével teljesen érte, jobbjai kezdeményezése folytán állapot és felekezeti különbség nélkül, községek és egyesek adományai filléreiből oly alapot létesített, melynek folytán S.-Szentgyörgyön 1859. szept. 1-én altanodáját megalapíthatván, azt megnyitotta és közhasználatra át is bocsátotta. Évek folytán kifejlődvén, az osztályok, tanulók száma növelkedése szükségessé tette alkalmas tanodahelyiségről gondoskodni, valamint tanári lakokról is, kezdetben a helyi ev. ref. egyház által adott elhelyezést, mely szűk és távolsága miatt a czélnek egyaránt nem felelhetett meg.

E szükségleten segíteni alkalom is volt S.-Szentgyörgyön, a feloszlatott határőrség folytán számos katonai épületek maradtak rendelkezés alatt, ezen kívül még 1856 ban az akkori kormány feloszlatván az ugynevezett trivialis iskolákat, elvül kimondotta, hogy a feloszlott trivialis iskolák helyiségei és tartozékai az illető kerület lakói túlnyomó vallásfelekezet egyházi hatóságának adassanak át, melynek folytán Csíksban a katolikusok-, Orláton és Naszódon a román hitfelekezetűeknek adattak azok rendelkezésük alá, kivétel a s.-szentgyörgyinélt történt, mely a Háromszéken és Erdővidéken lévő túlnyomó ev. ref. vallásu székelységet illette volna.

Az ev. ref. egyházi igazgató főtanács, a melynek egyúttal a s.-szentgyörgyi altanoda fennhatósága alá tartozott, az említett trivialis iskolahelyiség átadása tárgyában folyamodását, sürgetéseit megtette és ennek teljesítését hazai kormányunktól annyival inkább várhatta és remélhetette, mert a már kimondott s egyebütt végrehajtott eljárás, méltányosság, az iskolai lakok nélkül szűkölködő, és már működő altanoda szüksége és kifogyófélben levő pénzereje ezt egyaránt követelték.

(Folytatása köv.)

Jogi szemle.

A só és a sósviz.

Nemzeti életünk eddigi pályáján a történelem s törvényezikkek mutatnak fel jogokat természetadca sóval való használatról, mit tanusit az Apr. III. r. 15. cz. 1. cikk, ugy V. r. 7. edict. Comp. III. r. 12. cz. 2. cikk, melyek szerint a nemesek, ha jószágukon sót leltek, maguk, családjaik s jobbágyaik számára használhatták nemzeti fejedelmeink alatt; de azután az osztrákház uralkodása alatt a sójog kemény rendeletek által kivétetett a magánosok kezéből, a királyi fény fenntartására használtatott eladásából bevett ára, s ki az ellen mert szólni, vagy cselekedni: súlyos börtönrre ítélte el és minden ingó vagyonát, melylyel a sódarabot valahova akarta vinni, elvette, vagy elkoboztatta, eladatta pénztára javára.

És mind így folyt mintegy másfél század alatt.

Sóhivatalokat állított fel, kiket külön fizetett, kiket ő tett s csak tőle függtek.

Nemzeti fejedelmeink letünése után hongyüleaseink nem igen voltak. A 17-dik században az 1791-beli hongyülés tett csak valamit magán jogunk és perlekedésünk rendszerében, de e tárgyra nem terjedt ki.

Az 1811-beli hongyülést a drágaság és franczia háboru idézte elő — s ettől fogva 1834-ig hongyülés nem volt s ekkor is a sóról semmiféle törvényezik nem keletkezett. A kormány szabta árát annak rendeletei által. Ez áruczikkból mi jött be? Azt nem tudta a hon soha.

Dicsőségesen uralkodott Ferdinánd fejedelem Erdélynek egész 1848-ig, uralkodása kezdetétől fogva ez életezik iránt több-több figyelmet kezdett fordítani, hihető azért, hogy I. Ferencz édes atyja Erdélynek 1817-ben lett beutazásával, mert a sóknakat ekkor mind megnézte s látta, hogy kemény megszorításokat tesz kormányára a néppel szemben; hallotta, hogy a sóörök mennyi szegény családos apa életét oltják ki egy-egy puliszkához való só elcsempészéséért, hatalmasan rendelkezett, hogy a sólopót nem szabad meglőni, főbeverni, hanem meg kell fogni és a törvényszék kezébe kell adni büntetés végett.

A sóörök 1848-ig rendes katonák voltak, míg tartott az önvédelmi harc, az alatt mindenütt nemzetőrök voltak őrei az áldott ásványoknak; a harc lecsillapulása után mai napig is őrzik igen csekély díjért: napszámok és busás díjért: a pénzügyörök, oly nagy számmal, hogy ezeknek fele is elég lenne ily csekély kötelességre. Nemcsak ott, hol sóterem, hanem más helyeken is fakadtak sósvízforrások. Az irt időkben erre is kiterjesztette figyelmét az akkor volt kormány. Rendeleteket bocsátott ki sóhivatalnokaihoz azok őriztetésére, de a hongyűlés — e törvényhozótestület — annyi századokon keresztül egy törvényezikket sem alkotott róla, hihető azért, mert a só ára nem volt magas, abból minden szegény csak tudott így, vagy amugy szerezni, s tán azért is, hogy azon községnek, melynek határán sóforrások vannak, megengedte sóskútak állítását s abból minden héten, minden füst számára bizonyos mennyiséget vinni, de csak úgy, hogy megnyitása a sóskútnak, ha ünnepnapra esnék, akkor nem szabad kinyitni, hanem az előtti napon. Ezen nagy kegyességet pedig azért tette, hogy senki is, kinek jószágán só termett, sóforrás fakadt azt ne merészelje használni kemény büntetés terhe alatt.

A fennirt időkben ezt is épen úgy őriztette s ma is úgy őrizteti, mint a sót, a kormány.

Ha Peru, ha Brasilia dicsekedhetik kincseivel, úgy a só és sósvíz oly kincse lehet Erdélynek, s ha a borvizet lehet annak eladni, kinek birtokán felbuzog, akkor a só és sósvizet is lehet eladni annak, kinek birtokán terem. *) Nemzeti fejedelemünk ezt belátták s birtokosának azért engedték használni.

A só és sósvíz nemcsak eledelünkben, hanem sok iparművekben főszereplő, annál fogva a törvényhozótestületnek erre is ki kell sietőleg figyelmét terjesztetni, s azon rendelvényeket, melyeket az eddigi kormányok hongyűlés nélkül törvényül szabtak, lerontva, e kor kívánalmaival megegyező törvényeket kell hozni, mert az ipar mezején a só és sósvíz ízével édes és bőven termő áldást lehet árasztani mind a kincstár, mind egyesek jobblétére.

B. J.

*) Ellenkező nézetben vagyunk.

Szerk.

TÁRCA.

Az ablakvirágok.

(Kisvárosi tanulmány.)

(Folytatása és vége.)

A virágtalan ablaku házak tulajdonosai, vagy lakói, úgy vélekednek, hogy azoknak tekintetében van valami előkelő nyíltság, kivált, ha az ablakok elég magasan vannak a végre, hogy a járókelők kíváncsi tekintete ne hatolhasson be a szoba belsejébe. Ez igaz lehet; de a virágokkal megakott ablakok tekintetében kellemes, bájos szépség van s ezek láttára valami készlet bennünket arra a meggyőződésre, hogy abban a házban bizonyosan az egyszerű tisztaság lakozik.

Az ablakvirágok gyakran a ház belsejének elfedői, Breckner K. Prager Gy. s t. e. kizsakítás, Kövesd község Apátfalva község e. kártérítés, Rompa J. Popovics A. e. tartozás lefizetés, Hadnagy J. Müller J. e. kártérítés, Schuster M. Greku S. e. kártérítés, Fogarascher J. Heschar P. s t. e. kártérítés, Oprig J. Cziezu M. Maury vételár iránti perök.

Ferencz Károly k. t. r. bíró által.

Vieder Frigyes Székely János e. perköltség, Bogya Juon gr. Toldalagi Mihály és Fogarasi Demeter e. igénypére, Kirmayer Károly gr. Klebesberg Vilmos s társai e. 1705 frt 74 kr., Varga Melintyáné Varga Vaszilie és Kándin e. egy urbéri telek, Szolga András Szöts Anna

*) Meg vagyunk győződve, hogy tulajdonos ur ismert erélye és figyelme elég biztosítékot nyújthat a nyilvánult aggály eloszlátása végett.

Szerk.

Kérdés,

a maros-vásárhelyi zenekedvelők egyletének ügyében.

Felfogva a zenének, mint hatalmas culturtényezőnek fontosságát, átérezve erkölcsnemesítő hatását — mint olyannak, mi a társas-összejöveteleknek szelidebb arculatot ad, — ajánlották — az én felfogásom szerint — az indítványozók egy Maros-Vásárhelyt létesítendő zenede ügyét a közönség jóakaró pártfogásába.

A mi jóra való közönségünk magáévá tette az eszmét, s az első közgyűlésre elég tisztességes számban jelent meg, ősi szokás szerint lelkesültségében mód nélkül sokat dictiózván.

Az alapszabályok elkészültek, megerősítettek, s egy negyedik — érdemlegesen második már kevesebbet dictiózó — közgyűlés, nyélbe ütötte az eszmét, megalakultnak nyilatkoztatván a zenedét. Öröndetesen tudomásul vette, hogy a közönség négy nap alatt hatvan taggal nyilatkozott a zenede ügye mellett és hogy hangszer-beszerzési költségekre közel 150 frtot irt alá.

Választott tisztviselőseget ügybuzgó szakavatott emberekből, fűrdön mulató alelnökét ideiglenesen helyettesítette, nehogy ügyei hátramaradást szenvedjenek.

Az itt elmondottak az ígérkezés rég mult és mult idejében mondtak, mert az első közgyűlés 3 hónappal, ez utolsó pedig 34 nappal ezelőtt tartatott meg.

És ezen elég gyors és elég szép eredmény után, let nagy csend és hallgatás. Elaludtunk szépen!

Valaki megkérdézhethé, hogy miért?! Hát tudom-e én? Valószínűleg arra vár a választmány, hogy ez a dolog is maga-magát hozza létre, mint a Darwin sejtje.

Nem hiszem, hogy így legyen, én uraim! nem vagyok Darwinista.

Pedig a zenede létezésének alapfeltétele: a szükségesség, megvan. Hangos bizonyíték a közönség elég gyors pártfogolása; továbbá azok az erősen látogatott dal-estélyek a sörházkerthben — 6—800 hallgató bizony nagy szám nálunk! stb. stb.

Nincs tán elég pártoló tag?! Dehogy nincs! Az én számításom szerint kellene 150 pártoló tag. Ebből hatvan összegyűlt négy nap alatt a hiányzó kilenczven a felhasználás nélkül elrepült 34 nap alatt bizonyosan összegyűlt volna. És mert 150 frt alap van hangszer beszerzésre, az egyet jótállása mellett 300 frt erejéig akármelyik hangszerárus nyitna hitelt. Pedig ennyi nem is kell.

Vagy tán igen nagy a meleg s comotionkat semmi féle zenedéért nem áldozzuk fel?! Ezen ok előtt már meghajolnék, alázattal megismervén, hogy ez is olyan specialis magyar betegség, mint a csömör. Nem lehet elene tenni! Hanem ezen ok nem a választmányé, mely-

sérése szerez! Azok is, kik ez élvezetben nem részesülhetnek, mert nincs módjuk, vagy nincs idejük reá: jól tudják, hogy a virágok ápolása mennyi gyönyört szerez. Egyik igen kedélyes francia író, egy regényében a virágokról szólva, megemlékezik egy öreg úrról, ki nagy virágtenyésztő akart lenni s mégis, ablaka többnyire üres volt. „Ismertem egy agglegényt — mond az említett író — ki imádkozta a virágokat s daczára annak, hogy jövedelme kevés volt, nem tudott ellentállani a vágynak, hogy egy szép rózsát, vagy caméliát vásároljon, melyet aztán nagy diadallal vitt ablakába. Ez az ur azonban igen jó alvó volt; midőn fölébredt, alig volt annyi ideje, hogy felöltözködjék s hivatalos teendői elintézése végett irodájába menjen. Nem szokott otthon ebédelni, s midőn este hazatért: rögtön lefeküdt. Nehány nap múlva aztán, midőn bálmulni akarta kedves virágját, — megütközve látta, hogy az ki van száradva.

— De, hát miért nem öntözte meg? — kérdék föle.

mértföld közti szakaszain szükségelt **utkarfák** helyreállítására 1947 frt 16 kr.

A maros-vásárhelyi király-némethi államút

1¹⁻²/₈ mértföld szakaszán levő 13. számú **átersz** újból építésére 329 frt 24 kr.

Vállalkozni kívánók kéretnek 5% bántapénzzel ellátva a fenn megjelölt helyen és időben megjelenni, hol addig is az árlejtés alapjául szolgáló okmányok a rendes hivatali órák alatt betekintheők.

Szabályszerűen készített és felszerelt írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtnak, de csakis a szóbeli árlejtés megkezdése előtt.

Maros-Vásárhelyt, 1874. augusztus hó 10-én.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

nek minden egyes tagját, mint e betegség alól emancipáltat, van szerencsém ismerni.

De hát mi akkor az ok?

E lelkes, de gyors eredmény hiányában hamar hűlő közönség, mely tetteleg 150 frttal ajánlatban 240 frttal támogatta e szép reményt, jogával él, mikor azt kérdi: mire várunk?

Uram, uram, méltóságos Petri Ádám uram, a zenede nagyerdemű alelnöke, tölem kitelhető teljes tisztelettel szállok az úrra! Álljon elébe.

N.

Maros mellől 1874. aug. hóban.

A Bethlenianum fehervár-n.-enyedi collegium neblantsvirág.
(Folytatás.)

IV

Az érintett fejedelmi törvény rendeli a következőket, még pedig az iskola:

I. Főnököt illetőleg:

1. A felsőges fejedelemnek esküt tenni, hogy a collegium díszére és gyarapodására, ereje szerint, gondot visel. 2. A collegiumot minden évnegyedben megvizsgálja és minden után szorgalmasan nyomozzan. 3. A tanárok kérelmére az ünnepélyes cselekményekben vegyen részt. 4. A collegium épületeire, jövedelmeire, kiváltságaira, jobbágysáira egy viseljen gondot, mint tulajdon jószágaira.

Kérdem: 1848. után melyik főgondnok teljesítette e szabályokat? melyik főgondnok úr szorította reá a tanárt, avagy a gazdát, hogy ezek csak tanárok, csak gazdák legyenek; igaz, hogy a tanároknak tanítványaikkal szemben rendeli ugyan e törvény második osztálya, 7-ik pontja: „mindnyájan komolyan viseljék magukat és tanítványaikkal igen nagy bizalmasságba ne ereszkedjenek,“ hanem ezt tán követni kellett volna másoknak is, nem kellene 10 éves számadások beadásával most vesződni.

II. A tanárok és tanítókat illetőleg.

1. Senkinek botrányozást ne okozzanak, hanem istenes és tisztességes társalkodásuk példájával mindenki előtt tündököljenek. 2. Egymás iránt kölcsönös jóindulattal viseltessenek, és ha közöttük viszálykodás talál támadni, azt az igazgató eleibe vigyék. 4. Tanításra, vagy előadásra rendelt óráját senki el ne mulasztja. 10. A tudományokra és egyszersmind erkölcsökre való gond is szívükön feküdjék. 12 Minden tanítványukhoz nyajasok és jószívűek legyenek és irántuk atyai indulattal viseltessenek. Vajjon teljesítették-e mind e pontok?

III. Az iskolai tanácsot illetőleg.

3. A tanácsot az igazgató igazgassa. 4. A tanács eleibe kerüljenek azok az ügyek, melyeket az igazgató

egy dúsan feldiszipított ablak virágait nem abban a sorban látja elhelyezve, melyben azelőtt mindennap látta.

Ily gondolatokra ébredhetünk oly ház iránt, melyben fiatal nők, vagy növendék leánykák laknak.

Ábrándos gondolkodásuk, rejtélyeket fürkészni, szeretők, egy virágos ablakról szerelmi kalandokat olvasnak le; lehet eset, hogy ily virágcserep-sorból egyetlen egy virágnak más — például egy üres — ablakba helyezése arra a gondolatra készlet: hogy miért is nem tanulmányoztuk mi kimerítően a virágnyelv szótárát, hogy most e rejtéljesen, egy magára búsongó virág néma beszédét meg tudhatnók magyarázni kíváncsiságunknak.

Az ablakvirágok tehát, mint látjuk, nemcsak az ablaklakközét, — de sokféle hivatásukat is betöltik.

Mint szerelmi táviradók (bár nem szolgálnak igen messzire;) mint a kíváncsi kandiság diszes eltakarói; mint a hiu vetélkedés tárgyai stb. stb. egyaránt szolgálatot tesznek; — de legkedvesebbek úgy, mint csinos házacskák

maga el nem tud igazítani. 7. A nehezebb ügyeket a tanár, vagy a nagyságos iskolafőnök eleibe vigye és az ő határozatában és ítéletében megnyugodjék. 8. A tanárnak legyen gondja arra, hogy a köztanulók szállításáról, asztaláról, laktársaikról, szorgalmukról, életükéről, erkölcsiükéről, a nyomozásban különös mérsékletességet észlelve alkalmazva, minden évnegyedben vizsgálatok tartassanak. Továbbá, a tanítók és tanulók szorgalmának élesztésére, a mennyire lehet, valamennyi tanár feladatában, ünnepélyesen tartassanak a nyilvános szorgalmi és viaticozások. 11. Ha valaki tévedésből oly tanulóba erősített meg, a melyre nem alkalmas, indítsák meg, és ha magit javítani nem engedi, tétessék le. IV. Az igazgatót illetőleg.

1. Különösen a köziskola előjárója legyen és annak felügyelésére, jelesebb tételére törekedjék. 7. A tanárokkal, mint tisztársaival, emberségesen bánjék. 8. A közlekedést olykor-olykor személyesen látogassa meg, és tekintse meg, miként hajtatik végre minden a törvények szabályai szerint. 9. A kik hallgatóikat hanyagul, vagy rosszul tanítják, azokat intse meg és a tanárok tisztéről szóló törvény szerint büntesse meg. 13. Az iskola gazdaságát olykor vizsgálja meg.

V. A tanárokat illetőleg.

3. A leckeiken, vitatkozásokon a szükségeseket és hasznosokat adják elő és épen azért a haszontalanságoktól és furcsaságoktól tartózkodjanak; végre: a tárgy tisztaságát a beszéd tisztaságával egyesítsék.

6. Azon tárgynak, melyet magyarázni felvállaltak, példát, vagy áttekintését hallgatóiknak gyakran ismételjék meg, verjék fejükbe, hogy a világos tanmódszer a figyelmeztetést élesebbé és kedvesebbé tegye. 10. Az osztálybeli feladatok vizsgáin, még pedig azok minden óráin, a pedagógusok kívülről, a többi tanárok közül legalább egy a paedagogearchától fölkerítve jelen legyen és a vizsgát vezesse.

VI. A hittudományt illetőleg.

VII. A köztanulókat illetőleg.

8. Járásban és viseletben mindenki szerénységét bizonyítsa. A tanulás kedvéért ide jöve kézáddással ígérjék engedelmeséget. 2. Mindnyájan ápolják szívükben a kegyességet. 5. Folytonosan hallgassák a leckeiket, melyekért ide jöttek. 10. A tívornyázástól, lármázástól, veszekedéstől, perlekedéstől sat. tartózkodjanak. 17. Szerénységet, kegyességet, énekükkel, magaviseletükkel és egész életükkel bizonyítsák.

VIII. A hittudomány tanulóit illetőleg.

3. Minden szeredán 1 óraker tartassék két szónoklat.

IX. A pedagógusarcháról és tanítókról.

1. A pedagógusarcha mindennap látogassa meg az osztályokat, mindegyiket külön-külön, hallgassa meg a leckeiket és tekintse meg a gyakorlatokat.

X. A gazdát illetőleg.

1. Minden asztalhoz tíz személyt ültessen. 2. Reggeli 10 óraker állítsa ki az ebédet, este 5 óraker a vacsorát. 3. Éltet, italt kellő mennyiségben és jó minőségben szolgáltatasson ki.

Tessék az illető előjárónak és tanároknak a fennebb röviden vázoltam törvényeket és szabályokat követni; tessék a főgondnokok mellé a nemzetnek és egyháznak a már 1764-ben gyakorlatba vett két családó gondnokot újból fölállítani és megválasztani; tessék nyilvánosságot követni; tessék a collegium vagyonát, alapítványait, tanrendszerét, növendékei számát és azok előmenetelét, mint a nemzet közkeletét, minden évben összehívni, összeírni, kinyomatni s vallásfelekezetünk tagjainak kiosztani.

Nézzé meg a szives olvasó Erdély legnagyobb fejedelem: az alapító Bethlen Gábor arról is gondoskodik, hogy alumnusai milyen ételt egyenek és milyen asztalról; vajjon az utána következett honfiak, mint előjárók és a tanár uraknak is egy része megnézik-e esztendőben bár nem várják a véletlentől, vagy valamely absolutisticus gyaurkodási rendszertől, hanem saját maguktól, vagy illetőleg magasabb közegeiktől, kiket annyi áldozattal megbíztak a közügyek vezetésére, kormányzására s a fölmerült országos calamitás gyökeres orvoslására.

Nincs pénz! hangzik mindenfelől; de van tere, a gazdaság, ipar és kereskedelem tere, melyek előfelételei lévén az anyagi jólét eszközülésének, azok fejlesztendők, virágzásba hozandók, részint a munkára váró ezer meg ezer kéz alkalmazása, részint pedig a munkakörében szakértőbb egyé-

neki. Ki indulatból, haragból büntet, az nem baráti érzésből cselekszik, az alattomos, titkolózóvá teszi növendékét. Ha csak egyszer szidta növendékét, az már elég arra, hogy a gyermek nevelőjét ellenségének nézze, rejtezzék, zárkozzék előle, igyekezzék kijátszani intézkedéseit, gyanakodjék minden iránt, mi onnan jó és általában bizalmatlan legyen hozzá.

A főgondnok urak pedig méltóztassanak az alapító fejedelem fennebb szószerint idézett törvényeit úgy maguk megtartani, valamint a tanárok, tanítók és számadók által szorosan megtartatni, s ekkor nem lesz szükség újságlapok útján rovatni meg ezen legdicőbb czélzatu főiskolát, nem lesz szükség fizetéses curátorokat tartani, s nem lesz szükség egész rendszeresített hadat folytatni ezen főtanoda tekintélye aláadására, mert meg vagyok arról győződve tapasztalatból, hogy valamint jelenleg, úgy az 1848. előtti tanárok közti viszálykodások nem mind a moral szoros szabályainak megfelelő erkölcsi érdekből eredtek és erednek, s úgy hajdan, mint ma, egyes személyek kedvteléséért szenved a nemzet kincse: a fiatalok; ez pedig, engedjenek meg nekünk szülőknak, drágább a jelenért és jövőért is, mint akárhany kedvesített tisztartó és torzsalkodó tanár urak; az alapító-fejedelem és az 1664-beli szabálypontok elég tisztán megszabják kötelemét úgy az itteni tanároknak és gondnokoknak, valamint a többi főiskolákbeli tanár uraknak; legyenek szivesek megtartani a törvényt s annak szolgálni, a kitől élnek: a református státusnak, a mely egy családot kell hogy képezzen, a családnak pedig előbb-hátrább észre kell térni, fiait, gyermekeit korlátok közé kell hogy szorítsa, s nem szabad megengednie többé, hogy közpiacra vigyék a család titkait és ügyeit. Alsted, az alapító legbölcsőbb fejedelem bölcsészet tudományokat tanító első tanára, 1648-ban Európa fejedelmeire írják, hogy reá kiáltotta: „Ti, ki annyit romboltatok, építsetek is, kövessétek azt, ki titeket földi helytartóvá emelt és a ki csak azért romból, hogy építsen; azért gyomlál, hogy vessen.“ N. Enyed kell, hogy kikötőhelyé idomittassék, az erdélyi magyaroknak ez volt s kell hogy Mekkául maradjon.

(Folytatása következik.)

A „Székely Hírlap“ felelős szerkesztőségéhez.

A „Székely Hírlap“ folyó évi 65-ik száma 264-ik lapján Pirók aláírással kebelt rázó esemény cím alatt kiadott cikkre feleletemet, mint arra felhívott, kérem lapjában kiadni.

Nevezett cikk utolsó rendeiben cikkiró Pirók ur látszik tudni azon megdönthetetlen juris axiomat: audiat et altera pars, mert idézi. Azonban, hogy nem követi, kitér az egész cikkből, és már első rendeiben nyilvánítja, hogy neki, mint megbocsáthatatlan visszaéléstpanaszolták, melyethallgatással nem mellőzhet és élesen meg kell, hogy rójjon.

Ha ezen nyilatkozatot az audiat et altera pars megtörténte után teszi: alólirt teljesen meggyőződve lenne, hogy ha van még iróban igazságszeretet, törvények tisztelete, ezt még bosszúból se tette, tehetne volna és azon feladatnak, melyet hosszadalmasan leírt, nem kebelt rázó esemény, hanem hajmeresztő hazugság címet adott volna, — mivel pedig — csak egy pusztá panasz, hamis feladás folytán, kárörömmel és bosszúval kívánta a nagyon tisztelt közönség előtt a gyógyszerészt, a rendőrfőnököt gyanúsítani — kötelességemből folyólag kívánom a tisztelt közönséget a hamis feladás folytán félrevezetett „Székely Hírlap“ nevezett számában kiadott cikk iránt felvilágosítani.

Folyó augusztus hó 8-án Hauptman Móritz vagy Mózes a rendőrfőnök előtt jelenkezvén, panaszkolta, hogy neje meg akar himlőzni és egyik fiának fáj a torka, rögtön utasítás adatott, hogy a város alorvosa Lénárt Domokos ur mind két beteget vizsgálja meg és orvosi szert egybenírvott gyógyszeres eljegyzést megadja, hogy ezen eseménnyel, a mely egy négy esperesi egyházi kerületben, három püspöki felvigyázat alatt álló 62—65 ezer tiszta székely ev. ref. vallású felekezetnek iskolai közügyét érdekli, a mely perse et pro se tekintetet érdemel, foglalkozunk egy kevéssé.

A s.-szentgyörgyi altanoda keletkezése a székely nép annalesai egyik fényesebb lapját tárja fel előttünk és annak bizonyítékul szolgál, hogy Ati la hunjai ezen ősi maradványra nemcsak a harczok, hanem az értelmi előhaladás terén is érdemeket vívott ki magának.

Az önvédelmi harc megtizedelő lezajlása után visszatérvén tűzhelyéhez és ősi barázdái mellé, a tétlen elcsüggedésnek helyet nem adva, belátta az értelmi mi-

ni, a polgármester urnak kell aláírni, épen Pirók ur által idézett 3750. szám alatt kelt hirdetmény szerint.

Ez a dolog valódi állása, ebből kívánt cikkiró ur mind a rendőrfőnök, mind a gyógyszerész ellen kebelt rázó eseményt gyártani, mert, hogy panaszló — ki mind saját családját, mind magát negligálja, a hírlapi cikkek szerint hamisan nyilatkozhatott volna, fel sem lehet tenni, valamint a rendőrfőnökről sem, hogy az idézett jótékony 3750. szám alatti hirdetést, az izraelitákra nem tartozóknak — nyilvánította volna, mert arról egy betű emlékezet sem volt, — a hirdetés maga nézessék meg és abból meg látszik, hogy abban nincs*) sem vallás, sem nemzetiségi legkisebb megkülönböztetés.

Pirók ur azon állítása, hogy ezen eseményért az izraeliták felzúdultak volna, sőt a tanácsbeli tisztviselő urak is rosszszalták — sem igaz, egy izraelita is Pirók uran kívül**) fel nem zudult, egy tanácsbeli sem rosszszalta és nem rosszszalhatta, mert a rendőrfőnök egyéb eljárást nem követhetett el.

Azért tisztelt szerkesztő ur ne epossze magát a rendőrfőnök magaviseletéveli szégyenlással — tetteiről mindenki felelősi tartozik, s ha lapja nyitva áll mind a panasznak, mind a védelemnek, a védelem meghallgatása előtt ne törjön senki felett pálcát, és ne legyen eszköze azoknak kik minden hivatali eljárásokat elferditve szeretnek a tisztelt közönség elé terjeszteni.***)

Maros-Vásárhelyt, 1874. aug. 19-én.

Rendőrfőnök.

K ü l f ö l d.

A császár-király ő Felsége születésnapja alkalmából a német koronaherceg és neje aug. 18-kán látogatáson voltak Erzsébet császárné- királyné ő felségénél.

Bazaine marsalln aug. 16-ról levelet intézett a francia belügyminiszterhez, melyben azt adja elé, hogy a marsall szökését egyedül Rull úrral, unokaöccsével hajtotta végre s büntársai nincsenek. Azt állítja, hogy aug. 3-án a Peirano Danovaro féle társulattól Genuában egy gőzöst béreltek azon ürügy alatt, hogy a közép-tenge- ren kényeztetést tegyenek, s azon föltétellel, hogy a hajó teljesen rendelkezésükre bocsáttassék. Aug. 8-án hagyták el a genuai kikötőt, a következő napot San Remoban töltötték s d. u. 3 óraker a Fuan öbölbe mentek, hol a kapitányuk, ki tervükről mitsem tudott, azt mondták, hogy a partban levő egyik villában ebédelni szándékoznak. A marsall sympatheticus tintával írott levélben értesítettet a tervről, s midőn a marsallné és Rull úr egy csolnokon este 9 és fél óra tájban az erőd aljához értek, a marsall már ereszkedett le a kötélre, s midőn őket észrevette, a tengerbe ugrott s a csolnak felé úszott, melybe őt Rull úrnak kellett beemelni, mert a leereszkedés közben szenvedett sérülések következtében erője kimerülni kezdett. Erre felváltva eveztek, míg a gőzöst elérték, a melyen Genuába vitették magukat, hová aug. 10-én reggel 10 óraker megérkeztek. „Ez, uram, a dolog hű leírása s nekem van szerencsém önt üdvözölni“ — végzi levelét a marsallné.

Párisból ennek daczára aug. 18-ról azt írják, hogy Leval tábornok befejezte a vizsgálatot Bazaine megszökése ügyében, s erősen állítja, hogy az őök nagyobb része bűnös. Bazaine egyszerűen a kapun szökött meg.

Saint Malonban aug. 18-kán Mac-Mahon a hatóságokat fogadta. A kereskedelmi törv.-szék elnöke beszédében hangsúlyozta, hogy az üzletpangás onnan van, mert nincs megállapodott kormány. Mac-Mahon azt felelte, hogy csalódik, mert van megállapodott kormány, mivel ő reá van bízva 7 évre a hatalom. Az üzlet pang Angol- és Németországban is, a hol pedig végleges kormányok vannak.

A bécsi „Tagesblatt“ elsieltettnek nyilatkoztatja a „Pesti Napló“ azon közlését, mintha az osztrák-magyar kormány már elismerte volna a spanyol köztárvinni, elvette, vagy elkoboztatta, eladatta pénztára javára.

És mind így folyt mintegy másfél század alatt.

Sóhivatalokat állított fel, kiket külön fizetett, kiket ő tett s csak tőle függtek.

Nemzeti fejedelmek letünése után hongyüleaseink nem igen voltak. A 17-dik században az 1791-beli hongyülés tett csak valamit magán jogunk és perlekedésünk rendszerében, de e tárgyra nem terjedt ki.

Az 1811-beli hongyülest a drágaság és francia háboru idézte elő — s ettől fogva 1834-ig hongyülés nem volt s ekkor is a sóról semmiféle törvényezik nem keletkezett. A kormány szabta árát annak rendeletei által. Ez árucikkből mi jött be? Azt nem tudta a hon soha.

Olaszországban a zavargások a tömeges elfogatások daczára folyton tartanak; legközelebb Flórenczben tettek kísérleteket, hogy a falakra lázító-felhívásokat ragasztassanak. A rendőrség azonban a zavaroknak elejét vette.

Hirrovat.

— **Király ő Felsége** születésnapján tartott katonai díszletnél Fehérváry államtitkár és Graef tábornok ő méltóságai is jelen voltak, épen ez időben a honvéd-barakkok megtekintése végett városunkban időzvé.

— **Szent István király napját** is kegyelettel ünnepelte meg városunk, s a tricolor nemzeti zászlók e napon is a házakon lengtek. Délután 6 órakor a sétatéren a katonai zenekar játszott s habár a közönség nem volt erről előre értesítve, nagyszámu közönség élvezte a rendőrség kegyelméből mindig oly korán tovább álló zenészeink távolléte miatt ma már oly ritka sétatéri zenét.

— **A műkedvelői** színi előadásról irt tudósításunk, tér szűke miatt, a jövő számra maradt.

— **Dr. Arányi Lajos** kitűnő régészünk s budapesti egyetemi tanár, körútjában városunkat is érintette, s megnézte a Sándor-család birtokában levő székely nemzet áldozó poharát, a mely kokusz dióból s arany talapzattal van készítve, a tanár úr szerint, régi bizancki stílusban.

— **Prielle Cornélia** színművésznőnkéről irtuk volt lapunk 64-ik számában, hogy városunkon Borszékbe átvándorolt, itt hirtelen rosszul lett s az éjféli órákban a kiküldött egyetlen orvoshoz sem juthatott be, vagy a hol igen, ott nem volt senki otthon. E hírünket átvette egyik kolozsvári lap, s aztán ugyanazon lapnak innen azt írták, hogy e hír alaptalan, mert itt jelenleg is több kitűnő orvos van, s ezek felszólítatva, bizonyosan készséggel szolgáltak volna tudományukkal. Mint-hogy azonban mi e hírünket megbízható forrás után közzöltük, a kik azon szomorú eseménynek, hogy a művésznő rosszul lett s a kiküldött orvoshoz be nem juthatott, tanúi voltak, a csak úgy jóhiszemre alapított dementivel szemben is feantartjuk, s azon hirt, hogy hírünk alaptalan: alaptalannak jelentjük ki; azt pedig, hogy itt jelenleg is több kitűnő orvos van, akkor sem vontuk kétségbe, csak annyit jegyeztünk meg, hogy egy része furdőre utazott. Különben a művésznő lapunk jövő számaig (talán már holnap) körünkbe érkezendik s tőle, mint legeredetibb forrástól, bizonyosan meg fogjuk tudni: kinek van igaza.

— **Holnap**, vasárnap a sörkertben az első dalárda katonai zenével és tánczczal egybekötött estélyt ad. Felhívjuk ez élvezetes esre a közönség figyelmét.

— **Borszéki** levelezőnk tudósításában foglalt panaszoknak jövő számunkban adunk helyet.

— **Új vasúti menetrend** lép érvénybe aug. 27-től kezdve nappali vonatokkal. Elvárjuk az igazgatóságtól, hogy a közönség érdekében városunkkal, lapunk útján, mielőbb közölhesse. Hozzánk még eddig nem küldte be. Várjuk.

— **Nekünk is lesz** egy pár szavunk annak idején a rendőrfőnök által saját maga részére kiállított szegénységi bizonyítványhoz, addig is csak annyit, hogy nekünk ez esetet épen egy izraelita panasolta el, s annál kevésbbé kételkedhettünk és kételkedünk az eset megtörténte felől, mert a dolog igaz voltáért a felelősséget is magára vállalta, hogy továbbá az izraeliták felzúdultak ellene, és több tanácsbeli is rosszalta, azt is maguktól az izraelitáktól hallottuk, és pedig nem egytől, hanem négytől, a kiknek mindegyike az esetet egy behangzólag úgy adta elő, a hogy mi leirtuk, és a cikk megjelenése után is azt állítják, hogy az szóról szóra megtörtént, tessék tehát a rendőrfőnöknek, ha csakugyan igaza volna is, velők épékedni és nem velünk, kik a panaszt kötelességünkhez híven közreadva, az audiatur et altera pars is bekívántuk várni és erre még föl is hívtuk, hanem most már a védekezés hangjából és következetlenségeiből kiindulva látjuk, hogy nem tiszta dolog, és most bevárva a panaszlók érdemleges nyilatkozatát, mi is szolgálni fogunk a rendőrfőnöknek egy porció jegeskávéval, a melyben nem lesz nádméz.

Pirók,

a „Székely Hírlap” — jegyű ujdondása.

— **M. Vásárhely** sz. kir. városban 1874. augusztus 20-án tartott heti vásár alkalmával mutatkozott piaci ár. — Egy 16 kupás véka tisztabúza: 2 forint o. é. — Egy véka elegybúza: 1 frt 50 kr. — Egy véka rozs: 1 frt 20 kr. — Egy véka törökbúza: 1 frt 70 kr. — Egy véka árpa: 1 frt — kr. — Egy véka zab: 45 kr. — Egy véka alakor: 50 kr. — Egy rüdeg pipe, lúd: 70 kr. — Egy tyúk: 50 kr. — Egy pár csirke: 50 kr. — Egy pár tojás: 5 kr. — Egy font marha-, vagy borjúhús: 18 kr. — Egy font sertéshús 34 kr. — Egy font borbélyhús 14 kr. — Egy font túró: 32 kr.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1874-dik évi augusztus 24. és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő:

I. Tanács polgári ügyekben.

Binder Mihály k. t. r. bíró által.

Veber S. s t. Binder J. ellen élelmezési költségek, Koeber Erzs Liebhárd M. atyaság elismerése, Leonhárd F. Popovics A. s t. e. elsőbbség, Veber J. s t. Jekelius H. s t. e. zálogjog, Krauss K. Tröhlich Gy. e. élelmezés, Depner K. s t. Depner P. e. örökrész, Cziegler Fr. hagyatéki ü., Fleschár Gy. Buksa Nicolai e. birt. hábor., Schvartz M. s t. Schuster J. e. birtokhábor., Popa Gy. Szol-

kal D. e. birtokháborítás, Schmidt J. Barbu J. e. birtokháborítás, Gutt J. Tinkusian Lázár s t. ellen kártérítés, Sattler J. Zsigmond Gy. s t. e. kártérítés, Luka J. Ilia J. e. adósság iránti perök.

Csergedi János k. t. r. bíró által.

Theissler Mihály Vasilikhi János e. fekvők, Alexi Lotte Kuhn Dávid e. atyaság elismerése, Kerekes Dávid Kerekes Rozália e. fekvők, Zsákó Ferencz Balogh György s t. e. igénypere, Dragoselu Juon Dragoselu Nicolai e. 33 frt 30 kr., Vlădu Achim Kircsa Dumitru e. 38 frt, Schuster Ungerpech Imre Rikosi Katalin e. 105 frt, Iklandi Zsigmond Farkas Ferencz e. 100 frt, Márkus Márk Márkus Henige 30 frt Lázár Anna Ungvári József e. 17 frt 60 kr. iránti perök.

Elekes Pál k. t. r. bíró által.

Másvilági Izsák Filip György e. zálogjog átkeblezése, Klein János Nándra Vaszilie s t. e. átkeblezése, Ar. Erd. rom cath. tanulmányi alapnak urb. kárp. kiutalása, György István Gyorzy István e. birtok kiigazítás, A kolozsvári ev. ref. főtanoda Orbok Borbára s t. e. átkeblezés, Szentes Eugenia s társai Szentes Márton e. örök jog, Márkovics István Décs város községe e. 1336 frt 50 kr., Csiztelekán Párászka Luntsán Juon s Mária e. birtokigazítás, A kir. kincstár Vajda László e. zálogváltás telek feljegyzése, Solágyi Zsuzsanna Kallay János s társai e. birtok kiigazítás, A kir. kincstár Szamosujvár községe e. zálogváltás telek feljegyzés, Gerei Samu Firak István e. 23 frt 92 kr., Dragos Lázár Pap Elek e. 48 frt, Goll s társai Kuhn Antal s t. e. átkeblezés, Trajanovics Ede Székely György e. bérlet felmondás iránti perök.

Pogány Károly k. t. r. bíró által.

Bágyi József István Gáspár Eliás e. szerződés teljesítése, Vargyasi Dániel Gábor Márton András ellen 298 frt 20 kr., Veress Lajosné Demeter Zsigmond és neje e. 300 frt, es.-somlyai Orbán József Cs.-sz.-királyi Simon Sándorné e. kötelezettség teljesítése, Sztániszláv J. Magyarai Ferenczné e. tartozás, Fogarasi Poppu Mihaile h. Gridi Pap Vaszilie e. 82 frt iránti perök.

Dr. Dózsa Miklós k. t. p. bíró által.

Moldován Dominika Ruzs Tódor e. som. vh., Schuller József Székely József e. 20 frt s j., Friedman Ferencz Madeanu Simon hagyat. e. 5 frt, Damsa George lui Antonie Léb Móricz e. egy 1000 öl területű föld, 15. Potoczky Gergely Györpil Alajos e. 31 frt 29 kr., Tamási József Betegh Ferencz e. 20 frt, Puru Petre Rotár Maxim s t. e. 36 frt, Csép Zsuzsa Török János e. 64 frt, Hegedűs Lajos Pap János és neje e. 200 frt, Fogarasi Biri Takács János e. 2 frt 50 kr., Szigethi Károly Tosa Indeci s neje ellen birtokkiigazítás, Igna Nicolaj s társa Galis Nicolai lui Juon és társai e. birtokkiigazítás iránti perök.

(Vége követk.)

Felélő szerkesztő:

KUTI ALBERT.

Főmunkatárs:

DOBAI ALBERT.

HIRDET M É N Y E K.

457.—1874. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A főméltóságú m. kir. közmunka és közlekedésminiszterium 1874. évi június hó 15-én 5938. és július 16-án 11367. számok alatt kelt rendeleteivel, a kolozsvár—brassói államut 8⁰⁻⁶/₈ és 19 ²/₈—20 mértföld közti szakaszain szükségelt utkarfák helyreállítását, úgy a maros-vásárhely—király-némethi államút 1 ¹⁻²/₈ mértföld szakaszán levő 13 számmal jelelt faátersz újból építését engedélyezvén, e munkálatok végrehajtásának biztosítása végett az 1874. évi augusztus hó 24-én d. e. 9 órakor kezdve a maros-vásárhelyi m. kir. mérnöki hivatal irodájában nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az árlejtés tárgyát képező műtárgyakra engedélyezett összegek a következők:

A kolozsvár—brassói államút 8⁰⁻⁶/₈ és 19 ²/₈—20 mértföld közti szakaszain szükségelt utkarfák helyreállítására 1947 frt 16 kr.

A maros-vásárhely—király-némethi államút 1 ¹⁻²/₈ mértföld szakaszán levő 13. számú átersz újból építésére 329 frt 24 kr.

Vállalkozni kívánók kéretnek 5% bánatpénzzel ellátva a fenn megjelölt helyen és időben megjelenni, hol addig is az árlejtés alapjául szolgáló okmányok a rendes hivatali órák alatt betekintheők.

Szabályszerűen készített és felszerelt írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtnak, de csakis a szóbeli árlejtés megkezdése előtt.

Maros-Vásárhelytt, 1874. augusztus hó 10-én.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

Egy testben, lélekben ép,

4 gymn. osztályt végzett, jótanuló,

jò családból valò ifju
kerestetik

gyógyszerészeti gyakornoknak

a Szt-Király-utczabeli gyógytárba

MAROS-VÁSÁRHELYTT.

(48)

(1—3)

A Bacsilla Elek ur

által mult évi február havában megrendelt és általam pontosan kiállított s nyilvánosságra is hozott „nyomtatványok árának megfizetése” tárgyában hozzám többfelől intézett kérdésekre vonatkozólag tisztelettel tudatom, hogy Bacsilla ur a tudvalévő adósságos ügyben — daczára, hogy sajátkezű levelét is közöltem, melyben becsületbeli kötelezettségének ismeri a nyomtatványárak megfizetését — mai napig egyetlen lépést sem tett.

Maros-Vásárhelytt, 1874 aug. 21-én.

(49)

(1—1)

Imreh Sándor,

ev. ref. főtanodai könyvny. omdász.

Vannak nekem is tartozásaim; mert hiszen üzlet hitel nélkül ve emi nem lehet, de tisztelt hitelezőimmel szemben nyílt homlokkal állok; ha a fizetés ideje bekövetkezik, igyekszem pontosan fizetni; vagy ha e tekintetben akadály áll elő: ismét nyílt homlokkal jelenek meg t. hitelezőim előtt, s barátságosan intézem el az adósságos ügyet, s a varakozásért ö kártalanítom; de mosolygó arczczal, — a pontos megfizetés ígérete mellett, — s aztán fizesse meg a nagy harang — senki hajlékába be nem tolakodom, senki portékáját el nem viszem; a ilyen eljárás egyértelmű lenne a rabló banditák tetteivel.

(50)

(1—1)

Imreh Sándor.